Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet



4.12.2020

Ympäristövaliokunta 8.12.2020 / E 143/2020 vp

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN LAUSUNTO; E 143/2020 VP VALTIONEUVOSTON SELVITYS: KOMISSION TIEDONANTO EUROOPAN RAKENNUSTEN PERUSPARANNUSAALLOSTA

Ympäristövaliokunta on pyytänyt työ- ja elinkeinoministeriöltä lausuntoa Valtioneuvoston selvityksestä: Komission tiedonanto Euroopan rakennusten perusparannusaallosta

Komissio antoi 14.10.2020 tiedonannon strategiasta perusparannusaallon käynnistämiseksi Euroopassa (COM (2020) 662 final). Tiedonanto on osa EU:n vihreän kehityksen ohjelman toimeenpanoa.

Komissio on tiedonannossa kertonut mm. tarkistavansa energiatehokkuusdirektiivin sekä uusiutuvan energian direktiivin kesäkuussa 2021. Suomen kannat muodostetaan siinä vaiheessa, kun komissio on antanut esityksensä. Tulevia toimia sekä niiden taloudellisia vaikutuksia arvioidaan yksityiskohtaisesti niiden käsittelyn tullessa ajankohtaiseksi.

Lausuntonaan työ- ja elinkeinoministeriö toteaa komission strategiasta seuraavaa:

Työ- ja elinkeinoministeriö suhtautuu myönteisesti komission tavoitteeseen parantaa EU:n edellytyksiä energia- ja ilmastopoliittisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Energiatehokkuudella on tässä keskeinen rooli ja se tulee huomioida laajasti kattaen koko energiajärjestelmän.

Tarvetta EU:n energialainsäädännön tarkistuksille tulee arvioida huolellisesti. Kuten e-kirjeessä todetaan, on tärkeää, että muutoksia koskevien ehdotusten vaikutusten arvioinneissa käytetään jäsenvaltiokohtaisia lähtötietoja ja huomioidaan täysimääräisesti jäsenvaltiokohtaiset toimintaympäristöt ja nykytila. Energiatehokkuuden ja uusiutuvan energian politiikkatoimien pääsääntöisenä roolina on tukea vähintään 55 %:n ilmastotavoitteen saavuttamista. Näiden politiikkatoimien valinnan arvioinnissa tulee jäsenvaltiokohtaisesti ottaa huomioon päästövähennyspotentiaali ja todellinen kustannustehokkuus €/t $CO_2$. EU-tason politiikkatoimista päätettäessä tulee huomioida kustannukset, joita toimien täytäntöönpanosta ai-

heutuu kansalaisille ja yrityksille. EU-lainsäädännön tulisi jättää jäsenvaltioille tilaa löytää kustannustehokas tasapaino ilmastotavoitteen saavuttamisen keinoissa.

Julkisen sektorin korjausrakentamisvelvoite

Energiatehokkuusdirektiivin päivittämisen yhteydessä aiottu julkisten rakennusten velvoittavan vuotuisen korjausmäärän laajentaminen valtionhallinnosta myös kuntien rakennuksiin ja kategorisen peruskorjausasteen laajentaminen voisi Suomessa aiheuttaa merkittäviä kustannuksia ilman vastaavaa ilmastohyötyä. Määrällisiä korjausvelvoitteita asetettaessa tulisi pyrkiä huomiomaan täysmääräisesti jäsenvaltion rakennuskannan tila ja alueelliset erityispiirteet.

Energiakatselmukset

Suurten yritysten pakollista energiakatselmusvelvoitetta aiotaan laajentaa koskemaan myös suuria, muuhun kuin asuinkäyttöön tarkoitettuja rakennuksia, kuten sairaaloita ja kouluja. Suomessa nämä rakennukset ovat kattavasti jo nykyisellään kunta- ja kiinteistöalan energiatehokkuussopimusten ja tuettujen energiakatselmusten piirissä.

Hiilestä irtautuminen lämmityksessä ja jäähdytyksessä

Sähkö- ja lämpösektorien integroinnin ja hukkalämmön käytön edistämisen lisäksi komissio harkitsee nykyisen uusiutuvia energialähteitä koskevan lämmitys- ja jäähdytystavoitteen tiukentamista vuodeksi 2030 ehdotetun korkeamman ilmastotavoitteen mukaisesti. Työ- ja elinkeinoministeriö painottaa, että lämmityksen ja jäähdytyksen optimaalisimmat ratkaisut ovat hyvin tapauskohtaisia ja EU-tasoisen sääntelyn tulisi olla ohjeellista ja ottaa huomioon kansalliset erityispiirteet sekä jäsenmaakohtaiset erot ja lähtökohdat.

Ilmastotavoitteen saavuttamisen mahdollistaminen

EU:n energiajärjestelmien integrointi ja yhteiskunnan hiilineutraalisuus tulee olemaan Euroopan energia-asioiden ytimessä seuraavien vuosikymmenien ajan. Huomioitaessa sen monimutkaisuus sekä se nopeus, jolla ilmastotavoitteet on saavutettava, voi olla mahdotonta säätää jäsenvaltiokohtaisia tiukasti rajattuja sektorikohtaisia sitovia toimenpiteitä ja tavoitteita. Jotta vähintään 55 % ilmastotavoite saavutetaan, on energialainsäädännön mahdollistettava joustavat ja markkinaehtoiset toimenpiteet ja uudet innovaatiot, myös rakennusten peruskorjausten osalta.

Pia Kotro
erityisasiantuntija